

Klimastatus 2024

Opfølgning på Thisted Kommunes

DK2020 Klimahandleplan

Thisted Kommune

INDHOLD

Opfølgning på Thisted Kommunes DK2020-Klimahandleplan	3
Målene for Thisted Kommune	4
De otte indsatsområder	5
Status på Handleplan 2023 for den grønne omstilling	6
<i>Energizoner og VE-produktion</i>	8
<i>Elektrificering</i>	9
<i>Klimatiltag</i>	10
<i>Klimatiltag - Grøn Trepert</i>	11
<i>Grøn Vækst</i>	13
<i>Mindre Klimapåvirkning</i>	14
<i>Mere Natur</i>	15
<i>Et Klimarobust Thy</i>	16
<i>Grøn Fremtid Thy</i>	17
CO ₂ udledning for Thisted Kommune som organisation	18
CO ₂ udledning for Thisted Kommune som geografi	21
Ny implementeringsgruppe skaber en grønnere arbejdsplads	28
Nationale tiltag	30

OPFØLGNING PÅ THISTED KOMMUNES DK2020-KLIMAHANDLEPLAN

Kommunalbestyrelsen vedtog i juni 2023 strategien Grøn Fremtid Thy, som sætter ambitiøse mål for den grønne omstilling i Thisted Kommune som organisation og som geografi. Samtidig vedtog Kommunalbestyrelsen Handleplan 2023 for den grønne omstilling, som fastlægger handlinger og indsatser, som skal føre kommunen mod de fastlagte mål.

Handleplanen og strategien er et resultat af kommunens deltagelse i det nationale klimaprojekt DK2020 – Klimaplaner for hele Danmark. Handleplanen er godkendt af CONCITO og certificeret igennem det internationale by-netværk C40, som blandt andet betyder, at den lever op til Parisaftalens målsætning.

Som en del af DK2020-certificeringen er der krav om løbende opfølgning på fremdriften af de handlinger, som fremgår af klimahandleplanen. Dette er indarbejdet i den tværgående strategi Grøn Fremtid Thy i form af et årligt statusnotat. Opfølgningen skal

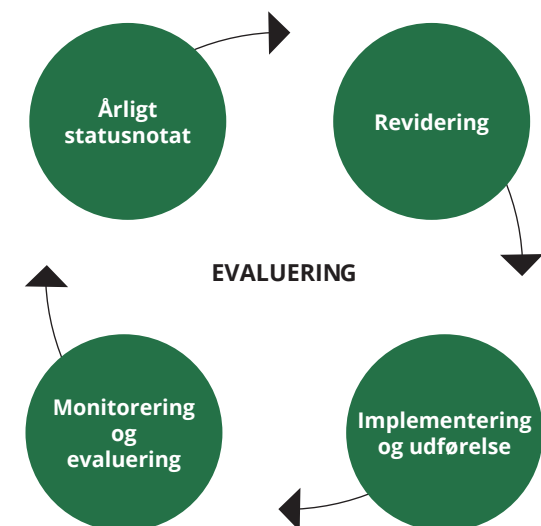
sikre fremdrift af handlingerne og målopfyldelse, samt rette fokus mod nye muligheder og indsatser, som er nødvendige for at nå de vedtagne mål for Klimabevidsthed, Klimaneutralitet og Klimarobusthed.

For at sikre en anvendelig, effektiv og ensartet evaluering af de indsatser som Thisted Kommune igangsætter, udarbejdes der SMART-indikatorer for hver handling.

SMART-indikatorerne sikrer, at mål og handlinger er **S**pecifikke, **M**ålbare, **A**ccepterede, **R**ealistiske og **T**idsbestemte. Den årlige evaluering af fremgangen for de konkrete handlinger, tager udgangspunkt i disse SMART-indikatorer.

Som en del af det årlige statusnotat er der opstillet en tabel, der viser status på alle nuværende handlinger, nye handlinger samt tilretning af eksisterende handlinger. Desuden indeholder

årsnotatet en uddybning af status samt anbefalinger til, hvad der bør sættes fokus på i løbet af det kommende år. CO₂

MÅLENE FOR THISTED KOMMUNE

Figuren herunder viser en tidsplan over de overordnede målsætninger i Grøn Fremtid Thy-strategien, som alle handlinger i klimahandleplanen understøtter.

Klimarobusthed

Klimarobusthed i 2050: Vi vil forebygge konsekvenserne af klimaforandringerne ved at lære af tidligere hændelser, opbygge viden på tværs af sektorer og lave løsninger i samarbejde med borgere, erhvervsliv og forsyningsselskaber.

Klimaneutralitet

I Thisted Kommune som geografi er der i 2030 sket en 70% CO₂-reduktion målt siden 1990

Thisted Kommune som geografi stræber efter at være udledningsneutral allerede i 2035

I Thisted Kommune skal vi prioritere klimaindsatser i alle områder af organisationen, så vi i 2045 er udledningsneutrale

2030

2035

2045

2050

Klimabevidsthed

I Thisted Kommune tror vi på betydningen af fælles klimabevidsthed og værdien af at skabe merværdier og synergier gennem vores klimahandlinger. Vi stræber efter at øge bevidstheden om klimaets konsekvenser og skabe forankring af klimabevidsthed i hverdagen hos borgere, erhvervsliv og ansatte i kommunen. Samtidig fokuserer vi på at implementere handlinger, der ikke kun reducerer vores klimaaftryk, men også skaber ekstra værdi for vores lokalsamfund og miljøet omkring os. I Thisted Kommunes strategi 'Grøn Fremtid Thy', uddybes alle kommunens overordnede klimamålsætninger.

OVERSIGT OVER DE OTTE INDSATS- OMRÅDER

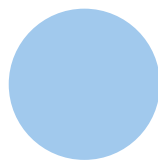
Elektrificering

Elektrificering dækker over handlinger, som har fokus på at elektrificere virksomheder, industrier og forsyningsbranchen. Derudover skal der skabes den infrastruktur, som er nødvendig for at elektrificere det private transportsystem.

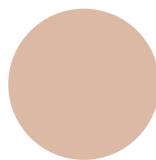
Grøn Vækst

Grøn Vækst dækker over handlinger, som blandt andet har fokus på at omstille vores arbejdsstyrke, så vi har de rette kompetencer til at kunne tiltrække fremtidens grønne industrier. Derudover dækker det over handlinger som har fokus på at udvikle erhvervet i Thy.

Et Klimarobust Thy

Et Klimarobust Thy dækker over de handlinger, som skal hjælpe os med at tilpasse os til fremtidens klima og især de fremtidige vandmængder. Handlingerne dækker blandt andet over regnvandshåndteringsprojekter og sikring af kritisk infrastruktur ved oversvømmelser.

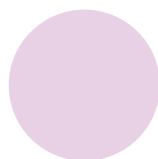
Mere Natur

Mere Natur dækker over de handlinger, som skal hjælpe os med at forbedre naturen i Thy. Dette er eksempelvis om lokalt at arbejde med Vild med vilje-projekter og minimere mængden af græsplæne. Der skal også ses på hensigtsmæssig hydrologi og større naturprojekter.

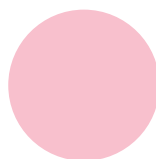
Klimatiltag

Klimatiltag dækker over handlinger, som skal hjælpe med at understøtte en udvikling for potentielle CO₂-reduktions muligheder i det åbne landskab. Dette er blandt andet kulstofrige lavbundsjord, landbrugsindsatser og skovrejsning.

Grøn Fremtid Thy

Grøn Fremtid Thy er en kommunikations- og formidlingsplatform, som skal hjælpe os med at understøtte handlinger og tiltag, der udbreder viden og læring inden for klimabevidsthed, klimaneutralitet og klimarobusthed.

Energizoner og VE-produktion

Energizoner dækker over de handlinger, som skal hjælpe os med at planlægge for fremtidens grønne teknologier. Der skal både ses på CO₂-fangst og udvikling af infrastruktur til brint-, naturgas-, el- og varmenettet.

Mindre Klimapåvirkning

Mindre Klimapåvirkning dækker over handlinger, som skal hjælpe os med den grønne omstilling. Dette er eksempelvis at understøtte landsbrugets omstilling ved tilsyn og at den kommunale madservice i højere grad benytter planteproteiner.

STATUS PÅ HANDLEPLAN 2023 FOR DEN GRØNNE OMSTILLING

Vurdering af andet års arbejde

Efter vedtagelsen af Handleplan 2023 for den grønne omstilling i juni 2023 har der nu været to års arbejde med implementering af handlinger på tværs af organisationen. Der er fortsat aktiviteter i gang under alle klimaplanens indsatsområder inden for klimarobusthed, klimaneutralitet og klimabevidsthed.

2024 har været præget af konsolidering og videreudvikling af de igangsatte handlinger. Mange af indsatserne har nu bevæget sig fra planlægnings- og opstartsfasen til egentlig implementering og er begyndt at vise konkrete resultater.

Særligt kan fremhæves:

- Fokusering af indsatsen omkring to prioriterede energizoner: Midthy og Hanstholm

- Markant fremgang i vådområdeprojekter med 1.940 hektar under ansøgning og 47,3 hektar realiseret
- Implementering af forbedrede målesystemer til energiforbrug, der har givet et mere præcist CO₂-regnskab
- Etablering af en maskinmesteruddannelse, der understøtter kompetenceudvikling inden for grøn omstilling

Der er fortsat stor forskel på handlingerne, både i forhold til kompleksitet, varighed, samarbejdspartnere og afhængighed af lovgivning. Nogle handlinger møder udfordringer, f.eks. termonet-projektet, der er sat på pause grundet begrænsninger i fjernvarmeloven, mens andre områder som vådområdeprojekterne har set betydelig fremgang.

Fremdriften afspejler også, at klima-omstillingen er en lang proces, hvor nogle indsatser kræver betydelig tålmodighed og vedholdenhed. Dette gælder særligt for klimarobusthedsområdet, hvor handlingerne typisk har en længere tidshorisont og kræver grundig koordinering på tværs af fagområder.

Der er indmeldt to nye handlinger til handlingskataloget, Thy til Blå Fællesskaber, hvor der blev udarbejdet en ESG-screening i forbindelse med

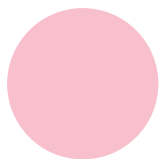
en ny badebro samt "Cykelsti Etape 4", som er etablering af cykelsti mellem Nr. Vorupør og Faddersbøl med bæredygtighedsscreening af processen.

Projektet vil implementere ressourceoptimering gennem genanvendelse af råjord fra udgravning til andre kommunale formål som opfyldning, legepladser eller forbedring af lokale dræningssystemer.

Fokuspunkter for kommende periode

- Påbegynde arbejdet med at styre governance og kapacitetsopbygningen for DK2020-handleplanen 2023 i kommunen gennem deltagelse i arbejdsplan 4.2 i LIFE ACT-projektet.
- Videreudvikling af klimavenlige indkøbsmodeller

	Energizoner og VE	Elektrificering	Klima-tiltag	Grøn vækst	Mindre klimapåvirkning	Mere natur	Et klima-robust Thy	Grøn Fremtid Thy	Total
Handlinger i alt	11	6	8	6	45	6	20	11	113
Handlinger afsluttet	1	0	0	1	3	0	2	0	7
Handlinger i gang	10	6	7	5	38	6	18	9	99
Handlinger udskudt	0	0	1	0	3	0	0	1	5
Handlinger uden status/SMART	1	1	0	0	7	0	12	1	22
Nye handlinger	0	0	2	0	0	0	0	0	2

ENERGIZONER OG VE-PRODUKTION

Indsatserne for at realisere energizoner fortsætter med fokuseret indsats på udvalgte områder.

Thisted Kommune og Klimaalliancen Thy har valgt at koncentrere indsatsen omkring to prioriterede energizoner: Energizone Midtthy og Energizone Hanstholm.

For Energizone Midtthy er der udarbejdet en visionsplan, som skal skabe grundlag for den videre udvikling af området.

Visionplanen er udarbejdet for at sikre en helhedsorienteret tilgang til udviklingen af energizonerne med udnyttelse af synergier mellem forskellige projekter og aktører. Visionsplanen er udarbejdet gennem et tæt samarbejde i en arbejdsgruppe under Klimaalliancen Thy.

Visionsplanen tydeliggør sammenhænge mellem de forskellige initiativer og er et redskab til at formidle viden om energizonen lokalt. Derudover skal visionsplanen danne et grundlag for at

tiltrække investeringer til energizonen, investeringer som skal drive jobskabelse og vækst.

Fokusset på at skabe den nødvendige infrastruktur omkring energizonerne fortsætter, og der arbejdes løbende med at identificere og udvikle synergier på tværs af forskellige teknologier og systemer, herunder CO₂-håndtering, brintproduktion, elforsyning og fjernvarme.

Udover energizoner har Thisted Kommune også åbnet op for ansøgninger om VE projekter i neutralområder. Det åbne vindue for ansøgninger til udvikling af VE-projekter har resulteret i otte projekter, som blev sendt til afstemning. Af disse blev fire projekter stemt igennem, mens fire blev stemt ned. De godkendte projekter vil nu indgå i den videre planlægning for udviklingen af vedvarende energi i kommunen.

Fokuspunkter for kommende periode:

- Opfølgning på de godkendte VE-projekter og integration af disse i den samlede energiplanlægning
- Fortsat arbejde med at identificere og udvikle synergier mellem forskellige teknologier og systemer
- Team Energi og Ressource vil følge udbygningen af VE i kommunen og løbende evaluere denne i forhold til de forskellige nationale målsætninger

ELEKTRIFICERING

Elektrificering består af to hovedspor: øget elektrificering af transport og elektrificering af industri, begge hvor det giver mening og er muligt. Fra Thisted Kommunes side arbejdes der fortsat med at udvide kapaciteten af ladestanderer for private køretøjer i kommunens kystbyer samt ved forskellige kulturelle og fritidstilbud.

Derudover har der været fokus på øget elektrificering af opvarmning, men der er opstået udfordringer i implementeringen. Termonet-projektet er desværre blevet sat på pause. Energistyrelsen vil ikke inkludere termonet i varmeforsyningsloven, hvilket fjerner kommunens mulighed for at være garant for kommunekredit til projekterne.

Kommunen arbejder fortsat på at understøtte udfasningen af naturgas- og oliefyr til individuel opvarmning for at opfylde regeringens mål om, at disse skal være udfasede senest i 2035. Dette arbejde går dog lidt trægt, da fjernvarmeprojekterne i nogle af de større områder er gået i stå.

En positiv udvikling er det øgede fokus på, at fjernvarmeselskaberne går over til f.eks., varmepumper eller elpatroner. Dette medfører, at hvis elektriciteten leveres fra vedvarende energikilder, kan varmeproduktionen betragtes som klimaneutral.

Fokuspunkter for kommende periode

- Der anbefales et fortsat fokus på individuel opvarmning for at opnå målet om udfasning af naturgas- og oliefyr inden 2035, særligt i de områder hvor fjernvarmeprojekterne er gået i stå.
- Undersøge alternative løsninger til termonet-projektet, som kan fremme elektrificering af opvarmning uden at være afhængig af ændringer i fjernvarmeloven.

KLIMATILTAG

Indsatsen for etablering af vådområdeprojekter på kulstofrig jord har i 2024 set markante fremskridt.

Der er på nuværende tidspunkt ansøgt om projekter på i alt 1.940 hektar i kommunalt regi. Det er en betydelig stigning fra de 1.501 hektar, der var ansøgt om i 2023. Derudover bidrager Naturstyrelsen med projekter på 262 hektar. I 2024 er 47 hektar blevet realiseret, og yderligere 174 hektar forventes realiseret i sommeren 2025.

Denne udvikling demonstrerer, at der er fortsat momentum i implementeringen af vådområdeprojekter, som er en vigtig handling i kommunens klimaindsats.

Inden for landbrugssektoren spiller Klimaalliancen Thys partnerskaber fortsat en central rolle. En betydningsfuld udvikling er, at Fjordland, som er partner i Klimaalliancen Thy, er begyndt arbejdet med ESG-rapportering. Dette initiativ bidrager til at skabe øget gennemsigtighed og ansvarlighed i landbrugssektorens klimaindsats.

En anden positiv udvikling i landbrugssektoren er, at Tousgård har fået bevilliget et større millionbeløb til et græsprotein-projekt.

Projektets placering bekræfter visionerne i Thisted Kommunes planstrategi fra 2023, hvor det lyder: "I landområdet mellem Thisted, Nors og Hanstholm peger eksisterende infrastruktur, anlæg og erhvervsmuligheder i forening med naturgivne potentialer på et landskab i forandring. Det vil være energilandskaber, hvor energiproduktion, erhvervsmæssig energiudnyttelse og følgeindustri, kan indgå i større helheder med muligheder for landskabelige tilpasninger og generelt få miljømæssige konflikter."

Et græsproteinanlæg netop her viser, hvordan et kommunalt forarbejde kan danne ramme for det private initiativ.

Dette projekt blev ansøgt med et meget beskedent kommunalt bidrag til selve

ansøgningen, hvilket understreger, at der er en voksende interesse og igangsættervilje i den private sektor for at bidrage til den grønne omstilling. Denne type selvstændige initiativer fra erhvervslivet er et vigtigt supplement til kommunens egne indsatser.

For skovrejsningsindsatsen er der fortsat fokus på at implementere de anbefalinger og indsatsområder, der blev identificeret i Skovplan 2024.

Fokuspunkter for kommende periode

- Styrket koordinering mellem de forskellige klimatiltag for at sikre synergieffekter og maksimal klimaeffekt af de samlede indsatser.
- Understøtte og følge udviklingen i private initiativer som Tousgårds græsprotein-projekt, som et eksempel på den voksende grønne iværksætterkultur i området.

KLIMATILTAG – GRØN TREPART

Ministeriet for Grøn Trepert og KL har i december 2024 indgået Aftale om et Grønt Danmark. Aftalen fastsætter bl.a. rammerne for, hvordan fødevare- og landbrugssektoren skal bidrage til at indfri 2030-klimamålet om 70% reduktion af CO₂ udledningen, og det endelige mål om klimaneutralitet i 2045 i Danmark. Dette skal bl.a. ske ved en historisk arealomlægning og en afgift på udledninger fra husdyr, samtidig med særlig fokus på udviklingen af et mere bæredygtigt, højteknologisk og arealeffektivt landbrug.

Arealomlægningsindsatsen skal sikre at klimamålene og målene i vandområdeindsatsen nås, samt at der skabes bedre vilkår for biodiversitet og drikkevandsbeskyttelse. I alt er der fastsat et nationalt mål om, at der skal udtaget 140.000 ha lavbundsjord, der skal rejses 250.000 ha skov, og kvælstofudledningen skal reduceres med ca. 13.000 tons.

Samtidig skal der være plads til energianlæg, byudvikling og andre interesser, og det er derfor vigtigt, at

arealomlægningen udføres med øje for så mange synergier mellem de forskellige interesser som muligt.

Planen for arealomlægningen skal udarbejdes og vedtages inden udgangen af 2025. Der er etableret 23 lokale grønne treparter, der skal planlægge og gennemføre omlægningsplanen for hver lokal grøn trepart.

Thisted Kommune er repræsenteret i Grøn Trepert for Limfjorden og følger Grøn Trepert for Skagerak. Indsatsen er primært koncentreret omkring oplandet til Limfjorden, der udgør langt størstedelen af geografien, og hvor det kræver en større indsats at nå i mål med vandområdeplanerne.

Fakta

*Thisted Kommunes tre del-vandopland:
Thisted Bredning, Løgstør Bredning og
Nisum Bredning.*

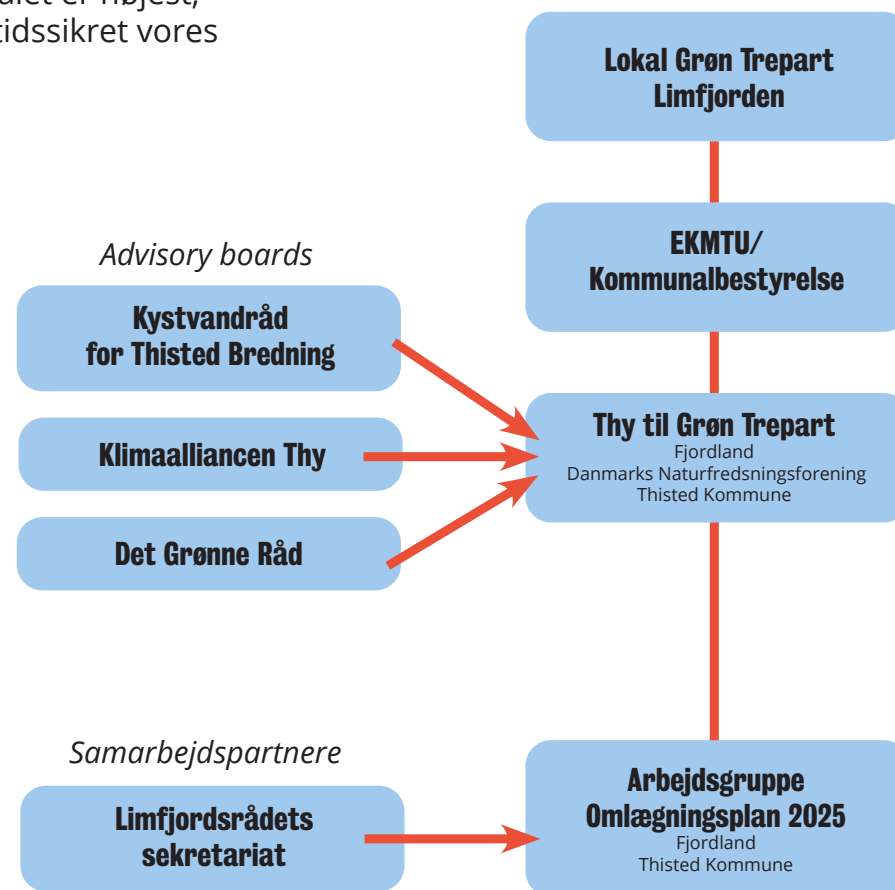
Thisted Kommune har organiseret arbejdet i Thy til Grøn Trepert, hvor Fjordland og DN-Thy også er repræsenteret.

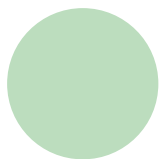
Det praktiske arbejde med omlægningsplanen udføres i en arbejdsgruppe mellem Thisted Kommune og Fjordland. Her afsøges muligheder for projekter, synergier og samarbejdsmuligheder, og samles input fra advisory boards og samarbejdspartnere som Grønt Råd, Klimaalliancen Thy, Limfjordssekretariatet og Kystvandrådet for Thisted Bredning.

Omlægningsplanen vil ved sin vedtagelse ved udgangen af 2025 fastlægge mulighederne for, hvor der kan udtages arealer til vådområder, skovrejsning og ekstensivering, og dermed også definere den fremtidige fordeling mellem natur, landbrug og tekniske anlæg. Der er mange ønsker til, hvordan arealerne skal bruges, og der er derfor særlig fokus på, at vi får samtænkt alle interesserne i synergier og potentialer.

Målet er at få udnyttet potentialerne fuldt ud, så vi får givet plads til landbruget på de mest produktive og robuste arealer, til naturen på de arealer, hvor biodiversitetspotentialer er højest, og samtidig får fremtidssikret vores grundvand.

Figur: Lokal organisering af Grøn Trepert

GRØN VÆKST

Grøn Vækst handler fortsat om at opbygge et fundament, der kan fremme bæredygtig økonomisk udvikling i Thisted Kommune. I 2024 har kommunen arbejdet videre med flere af de igangværende indsatser, men står samtidig over for nogle strukturelle udfordringer.

Indsatsen for at tiltrække og fastholde højtuddannede arbejdskraft fortsætter, men Thisted Kommune oplever udfordringer knyttet til en stadig smallere og mere specialiseret erhvervsprofil, der begrænser udbuddet af relevante stillinger. Samtidig peger prognoser på et forventet fald i indbyggertallet frem mod 2039, med størst fald blandt borgere i den erhvervsaktive alder. Denne demografiske udvikling understreger vigtigheden af at tænke innovativt i forhold til at skabe attraktive arbejdspladser inden for den grønne omstilling.

Thisted Kommune arbejder stadig sammen med de andre nordjyske kommuner i KlimaNord, der arbejder for at fremme en sammenhængende og bæredygtig klimaindsats i Nordjylland.

Derudover har Concito udgivet en statusrapport på kommunernes klimahandling, som er opsummeret i afsnittet under Nationale tiltag

Fokuspunkter for kommende periode

- Videreudvikle og styrke indsatsen for at skabe sammenhæng mellem uddannelse, opkvalificering og erhvervslivets behov inden for den grønne omstilling.
- Arbejde aktivt med at omsætte de identificerede teknologipotentialer i energizonerne til konkrete projekter og samarbejder med lokale iværksættere og virksomheder.

MINDRE KLIMAPÅVIRKNING

Indsatsen for at reducere klimabelastende forbrug og adfærd fortsætter i Thisted Kommune med fokus på flere områder. Der undersøges, om der kan implementeres en model for klimavenlige indkøb inspireret af den model, som anvendes i Aarhus Kommune. Dette arbejde er i de indledende faser og har til formål at skabe en mere systematisk tilgang til at integrere klimahensyn i kommunens indkøbspraksis.

For at understøtte en omstilling af transportsektoren har kommunen fortsat brugen af flådestyringssystemet Skyhost, som nu har været implementeret i en længere periode. Der arbejdes på at analysere de indsamlede data for at identificere potentialer for yderligere optimering af kørselsmønstre og køretøjsanvendelse. Denne indsigt forventes at kunne bidrage til mere effektiv planlægning og brug af kommunens køretøjer fremadrettet.

Region Nordjylland har indkøbt appen, NaboGo, som er en samkørselsplatform, hvor Thisted Kommune også er deltager.

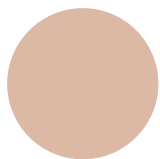
Der arbejdes fortsat med at udbrede kendskabet og brugen af denne løsning. Platformen har potentiale til at reducere CO₂-udledningen fra persontransport ved at fremme samkørsel blandt kommunens ansatte og borgere.

En vigtig udvikling på bygningsområdet er implementeringen af EnergyKey-systemet og opsætningen af målere i kommunens bygninger. Dette har resulteret i et mere præcist CO₂-regnskab for bygninger, som viser, at udledningen faktisk er væsentligt mindre end først antaget. Den forbedrede datakvalitet giver et bedre grundlag for at planlægge fremtidige energioptimeringer og følge effekten af gennemførte tiltag.

Der arbejdes på at gennemføre en workshop for ældre- og socialområdet, der skal sætte fokus på, hvordan klimahensyn kan integreres i den daglige drift og service inden for disse velfærdsområder. Dette initiativ udbreder klimaindsatsen til flere dele af den kommunale organisation og kan potentielt føre til både miljømæssige gevinster og forbedrede arbejds gange.

Fokuspunkter for kommende periode

- Videreudvikling af undersøgelsen om implementering af en klimavenlig indkøbsmodel
- Gennemførelse af workshop for ældre- og socialområdet og udvikling af konkrete handlingsplaner baseret på resultaterne.

MERE NATUR

I 2024 er der gjort betydelige fremskridt i arbejdet med at styrke naturen i Thisted Kommune. Et vigtigt resultat er udfærdigelsen af handleplaner for samtlige Natura 2000-områder i Thy. Disse handleplaner danner grundlag for den fremtidige indsats for at beskytte og forbedre de værdifulde naturområder i kommunen.

En væsentlig udvikling er koblingen af en naturmedarbejder til alle lavbundsprojekter i kommunen. Dette sikrer, at der skabes synergi mellem forskellige miljømål, således at naturhensyn og biodiversitet også er i fokus i projekter, der primært er rettet mod kvælstof- og CO₂-reduktion. Denne integrerede tilgang til natur- og klimaprojekter illustrerer, hvordan Thisted Kommune arbejder med at skabe merværdi på tværs af forskellige miljøindsatser.

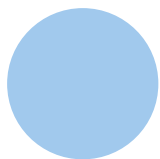
Indsatsen med "vild med vilje"-blanding på kommunale arealer og integrationen af principperne for biodiversitet i kommunens byggeprojekter fortsætter,

og der arbejdes løbende på at identificere nye områder, hvor disse principper kan implementeres.

Fokuspunkter for kommende periode

- Videreudvikling af den integrerede tilgang til lavbundsprojekter, hvor både klimahensyn og naturværdier prioriteres for at understøtte mere biodiversitet i Thisted Kommune.

ET KLIMAROBUST THY

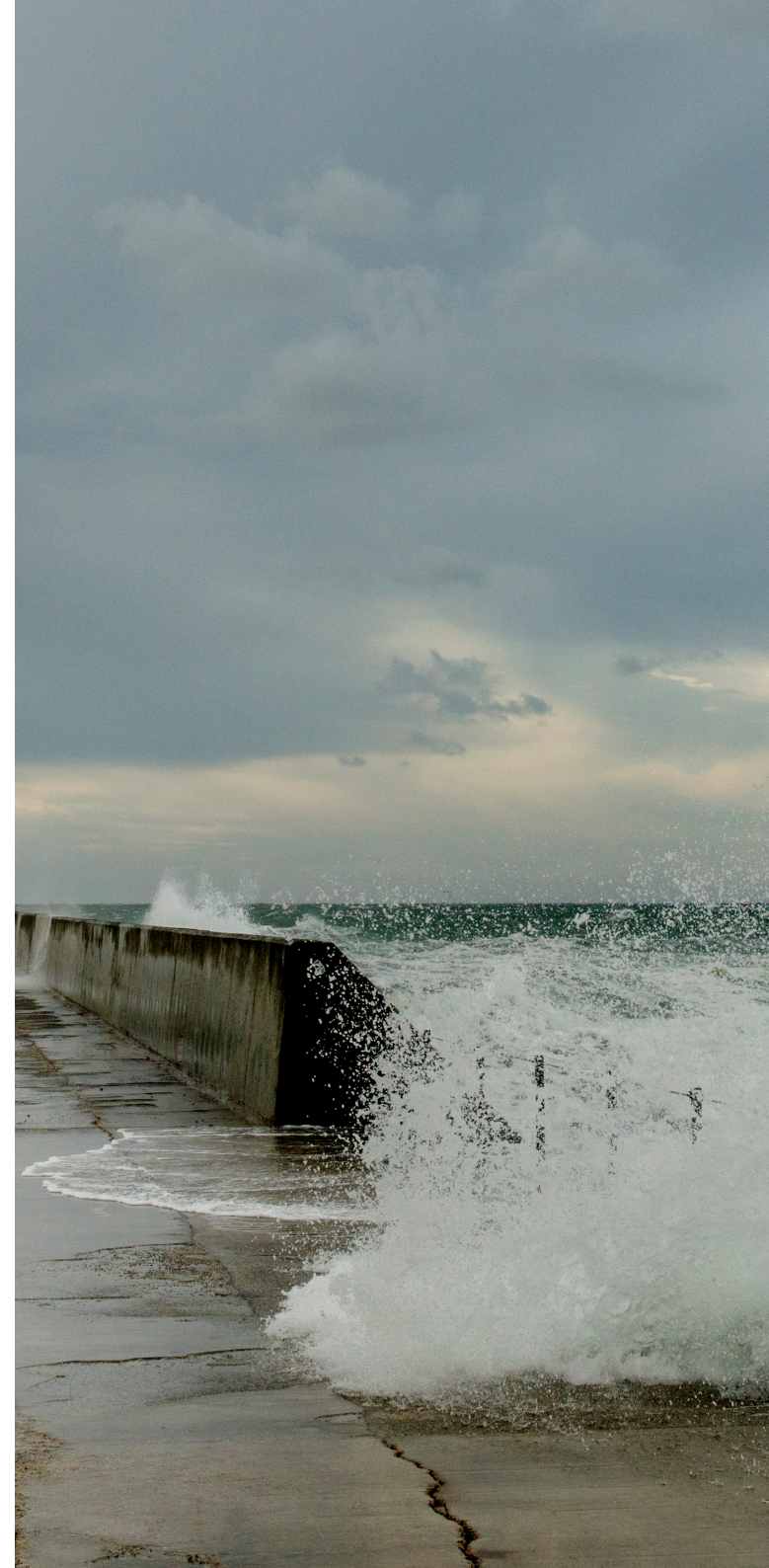
I 2024 fortsatte arbejdet med at skabe et klimarobust Thy med fokus på de langsigtede indsatser, der er nødvendige for at sikre kommunen mod klimaforandringerne konsekvenser. Disse indsatser er karakteriseret ved at være mere langvarige processer end indsatserne på andre områder af klimaarbejdet.

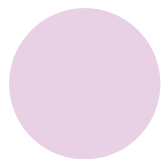
De igangværende handlinger fra tidligere år, herunder separering af overfladevands- og spildevandsledninger, kvælstofvådområdeprojekter og implementering af klimahensyn i planlægningen fortsætter.

Et eksempel herpå er den fremtidige rensestrukturændring i den sydlige del af Thisted Kommune, som indebærer nedlæggelse af Vildsund Renseanlæg der omdannes til en pumpestation.

- Sikre fremdrift i de langsigtede indsatser, der styrker kommunens robusthed over for klimaforandringer – med blik for, at DK2020-handleplanen skal revideres inden for fire år, hvor klimatilpasning og robusthed får større vægt.
- Fortsat deltage i samarbejdet om klimasikringen i den vestlige Limfjord, herunder vurdering af scenarier som indsnævring af Thyborøn Kanal.
- Videreudvikle det gode samarbejde på tværs af teams og fagområder, så viden og løsninger deles effektivt på tværs af fagområder.

Fokuspunkter for kommende periode

GRØN FREMTID THY

Hjemmesiden www.gronfremtidthy.dk fortsætter med at være et centralt kommunikationsværktøj i 2025, og bruges flittigt til formidling af klimanyheder specifikt for Thisted Kommune. Siden fungerer som et vigtigt bindeled mellem kommunens klimaindsatser og borgerne, hvor aktuelle projekter, initiativer og resultater præsenteres på en tilgængelig måde.

Planerne om at etablere en ny formidlingsenhed på Besøgscentret Østerild er fortsat under udvikling. Det forventes, at dette projekt vil blive opstartet og gennemført i perioden 2025-2026. Formidlingsenheden vil, når den står færdig, fungere som et fysisk mødested, hvor besøgende kan få et dybere indblik i den grønne omstilling i Thy og Thisted Kommunes indsatser på klimaområdet.

Den strategiske kommunikation om klimaindsatsen fortsætter med at være et vigtigt fokusområde for kommunen. Gennem målrettet formidling arbejdes der på at øge klimabevidstheden blandt borgere og virksomheder, samtidig

med at Thisted Kommunes rolle som foregangskommune på klimaområdet synliggøres.

Fokuspunkter for kommende periode

- Forsat fokus på at skabe synergier mellem klimakommunikation og andre kommunikationsindsatser i kommunen for at sikre en sammenhængende fortælling om den grønne omstilling i Thy

CO₂-UDLEDNING FOR THISTED KOMMUNE SOM ORGANISATION

Baggrund

Thisted Kommune har siden 2008 opgjort et internt CO₂-regnskab og har frem mod 2023 haft en målsætning om en årlig reduktion på 3% af den samlede udledning fra organisationens bygninger, anlæg og transport. Med vedtagelse af Grøn Fremtid Thy-strategien i 2023 fastlagde kommunen et nyt mål om klimaneutralitet i 2045. Strategien arbejder ikke med et årligt reduktionsmål, men fokuserer i stedet på et slutmål om nettonul-udledning.

Rammer for analysen

I det interne klimaregnskab opdeles kommunens udledning i to overordnede kategorier: Bygninger og anlæg samt Transport.

Bygninger og anlæg omfatter el og varme fra kommunale bygninger samt el fra kommunale anlæg som lysmaster. I

2024 er metodikken for opgørelse blevet forbedret markant, hvilket har medført en mere præcis opgørelse. Samtidig er der blevet installeret målere i alle bygninger for varme, strøm og vand, hvilket giver mulighed for at opgøre forbruget og den tilhørende CO₂-udledning mere præcist for hver enkelt bygning.

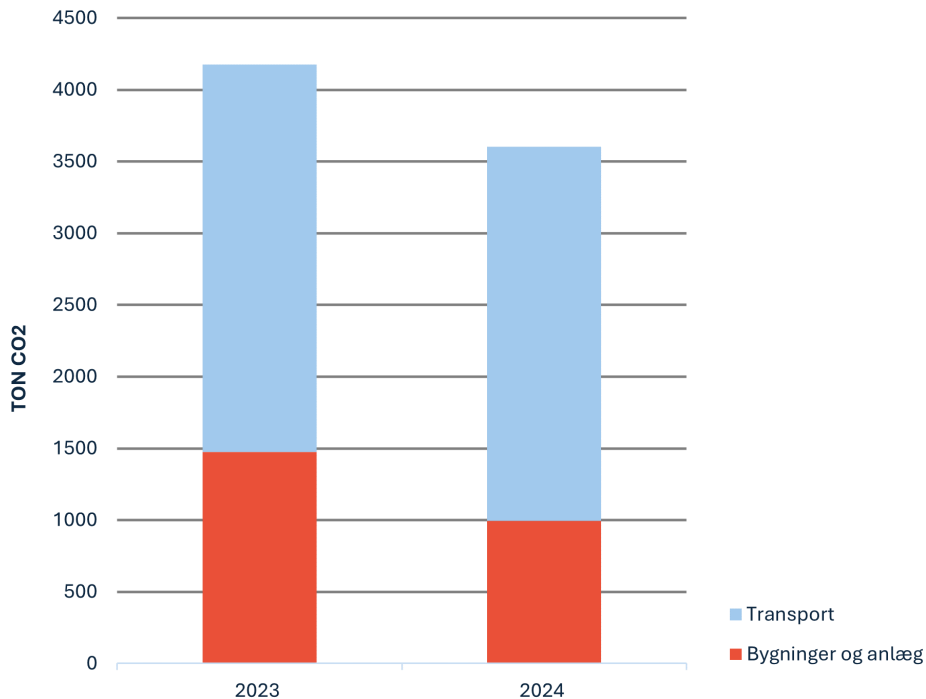
Transport omfatter brændstofforbruget for alle kommunale transportmidler og maskiner samt arbejdskørsel i egne biler. I 2024 omfatter regnskabet også Hanstholm Havn, som vil udgå af kommunens klimaregnskab fra sommeren 2025, når havnen formentligt overgår til et andet selskab

CO₂-udledning og reduktioner

I tabellen her ses CO₂-udledningen for Thisted Kommune som organisation for 2023 og 2024.

Figur: Udvikling i CO₂-udledning for Thisted Kommune som organisation

Det markante fald for bygninger og anlæg kan tilskrives to hovedfaktorer:

2024 var det varmeste år der er målt, hvilket resulterede i mindre opvarmning.

Derudover er måledata på bygningerne blevet forbedret, så der gives mere nøjagtige

tal. I 2023 var man dog ikke færdig med at opsættelse målere

De tidligere års udledning er ikke med, da udregningsgrundlaget er ændret, det var dog væsentligt højere.

Tabel: CO₂-udledning (t/CO₂)

Fra 2023 til 2024 er der sket en reduktion på 480 ton CO₂ (32,5%) for bygninger og anlæg, og en reduktion på 95 ton CO₂ (3,5%) på transportområdet. Samlet set er CO₂-udledningen reduceret med 575 ton (13,8%) fra 2023 til 2024.

År	Bygninger og anlæg	Transport	Samlet
2023	1476	2701	4177
2024	996	2606	3602

For at nå Thisted Kommunes mål om klimaneutralitet og nettonul-udledning i 2045, vil der i gennemsnit skulle ske en samlet årlig reduktion på omkring 172 ton CO₂ frem mod 2045, baseret på den nuværende udledning på 3.602 ton CO₂.

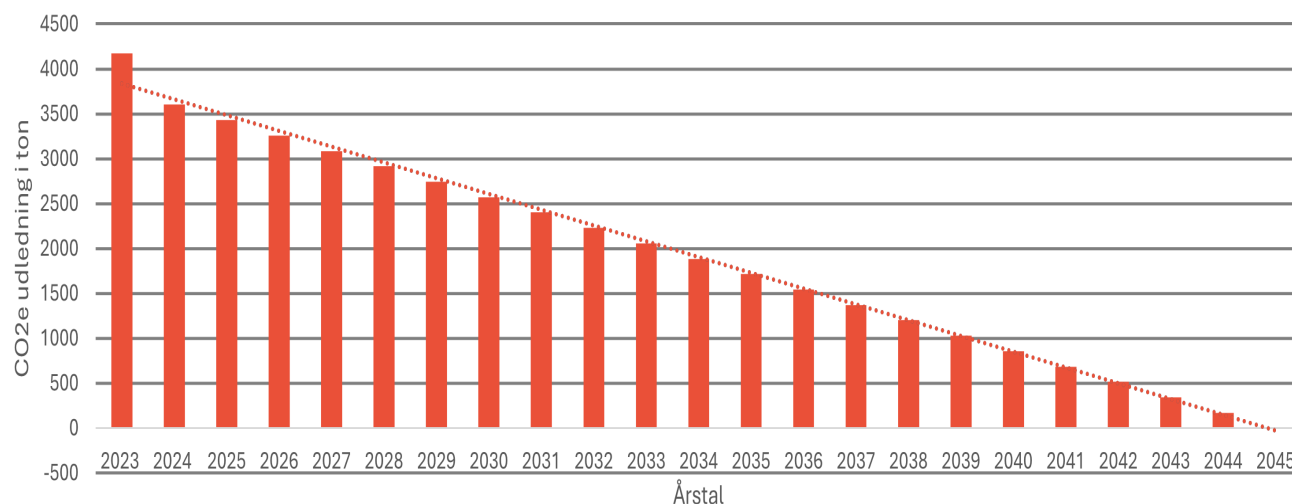
Med den seneste reduktion på 575 ton CO₂ fra 2023 til 2024 følger kommunen

den nødvendige reduktionskurve for nu. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at en del af reduktionen skyldes metodemæssige ændringer, og at det kan være nødvendigt at revidere indsatsen løbende for at sikre, at reduktionsmålet for 2045 kan nås.

Fokuspunkter for kommende periode

- Fortsat implementering af de handlinger, der er defineret i DK2020-klimaplanen
- Udnyttelse af de nye målere i kommunens bygninger til at monitorere energiforbrug og identificere potentielle energibesparende tiltag
- Håndtering af de metodemæssige ændringer i regnskabet, herunder Hanstholm Havns udtræden fra kommunens klimaregnskab
- Indledende undersøgelser af muligheden for på sigt at udvide klimaregnskabet til også at omfatte udledninger fra kommunens indkøb af fødevarer og materialer, inspireret af erfaringer fra andre kommuner

Figur: Udvikling mod klimaneutralitet i 2045

CO₂-UDLEDNING FOR THISTED KOMMUNE SOM GEOGRAFI

I lighed med mange andre kommuner valgte Thisted Kommune i 2024 at overgå til Energistyrelsens CO₂- og klimaregnskab. Som følge af denne overgang var der i den seneste klimastatus fra juni 2024 ikke udarbejdet en redegørelse for status på det geografiske regnskab. Energistyrelsen har indtil videre kunnet levere et Kli-maregnskab for perioden 1990-2022, og det følgende tager derfor afsæt i disse data og Energistyrelsens regnskabsmetoder (evt. henvisning til bilag). Et nyt regnskab for 2023 forventes offentliggjort senere i år.

Hovedkonklusioner

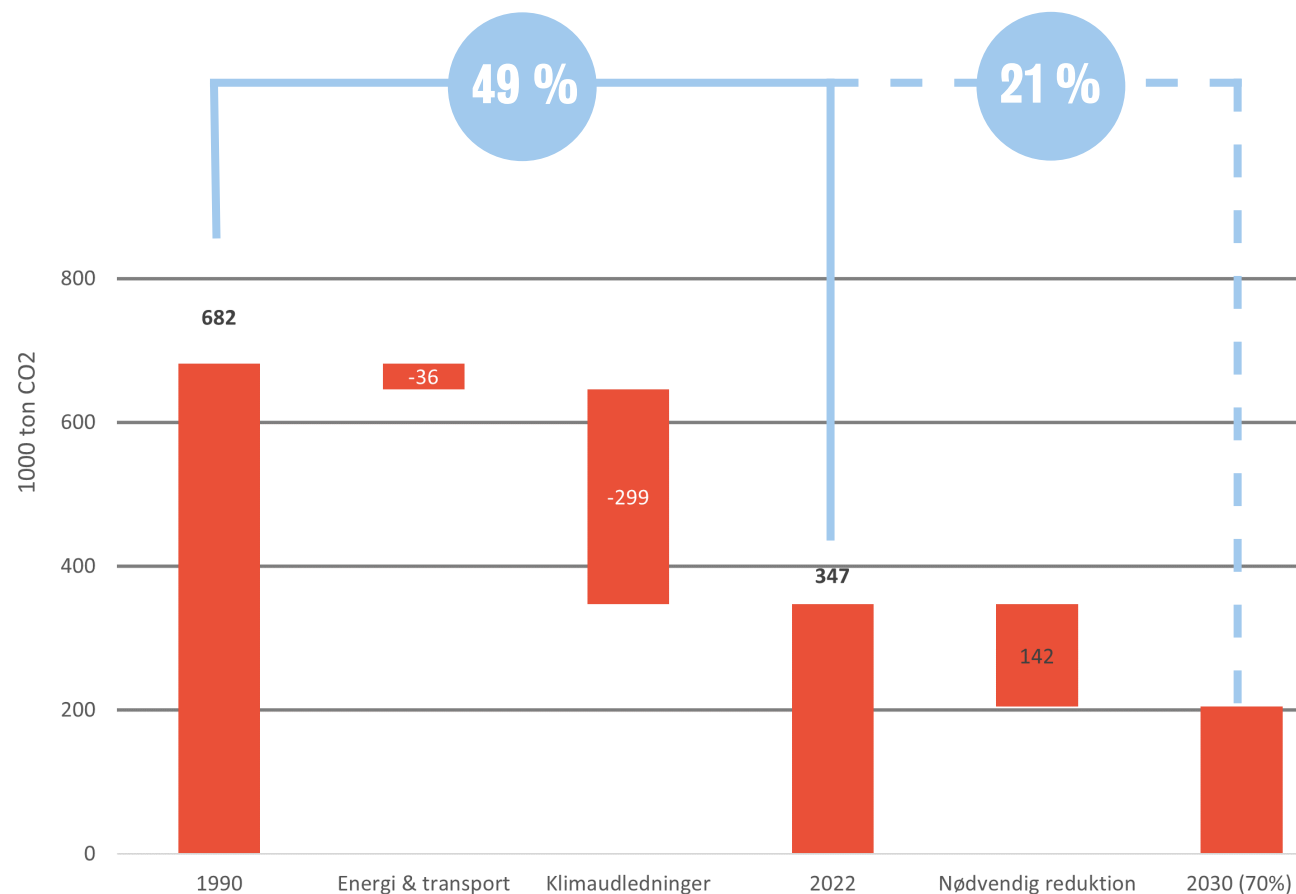
- Det nye klimaregnskab viser, at Thisted Kommune er tættere på at nå 70%-målsætningen end tidligere opgjort. Forskellen skyldes primært metode ændringer i opgørelsen for 1990-baseline, for udledninger fra energi- og transport- og skovsektorerne.
- De indsatsområder, der er iværksat på baggrund af KAT's anbefalinger – herunder udviklingen af Energizone Midtthy og gennemførelsen af lavbundsprojekter - vurderes fortsat som højaktuelle og nødvendige for sikre 70%-målsætningen i 2030 og bevægelsen mod nettonul-udledning.

CO₂-udledning og reduktioner fra 1990 til 2022

Figuren nedenfor viser status på 70% målet i 2030. For at nå målet skal Thisted Kommune reducere udledningerne med 142 tusinde ton CO₂ mellem 2022 og 2030. Tidligere regnskabsmetode viste et behov for reduktion på 193 tusinde ton CO₂ mellem år 2020 og 2030. Nettonul kræver yderligere 205 tusinde ton CO₂-reduktioner i det nye regnskab.

Figur: Vejen mod 70 % målsætningen

Metodeændringer

Der er sket en del metodeændringer i regnskabet, der har betydning for opgørelsen af CO₂ fra 1990 til nu, og den måde vi skal tilskrive CO₂ til regnskabet med nye teknologier.

Forskellen imellem reduktionsbehovet i det nye og tidligere regnskab skyldes to væsentlige metodeændringer.

- Ændret baselinetal: Baseline refererer til udledningerne i 1990, som 70%-målet for 2030 sammenlignes med. I det seneste klimaregnskab er dette tal justeret, primært som følge af en ny national fordelingsnøgle, der ændrer, hvordan CO₂-udledninger fra det landsdækkende regnskab fordeles til kommunerne. For Thisted Kommune betyder det, at baseline er justeret fra ca. 1.100 tusinde tons CO₂ til ca. 700 tusinde tons CO₂. For fremtiden må der forventes yderligere ændringer i baseline, efterhånden som ny viden tilgår. Uanset den baseline

der benyttes, er det vigtigste fokus at arbejde med at reducere udledninger der findes i dag.

- Import/eksport af grøn strøm: Tidligere indregnede Thisted Kommune en CO₂-bonus, når elproduktionen oversteg forbruget. Denne bonus er fjernet, da den forventes at gå mod nul i 2030 i takt med, at Danmarks elproduktion bliver grønnere. Ændringen påvirker ikke målopfyldelsen i 2030, men betyder, at CO₂-besparelsen i årene 1990-2022 nu fremstår mindre end tidligere opgjort.

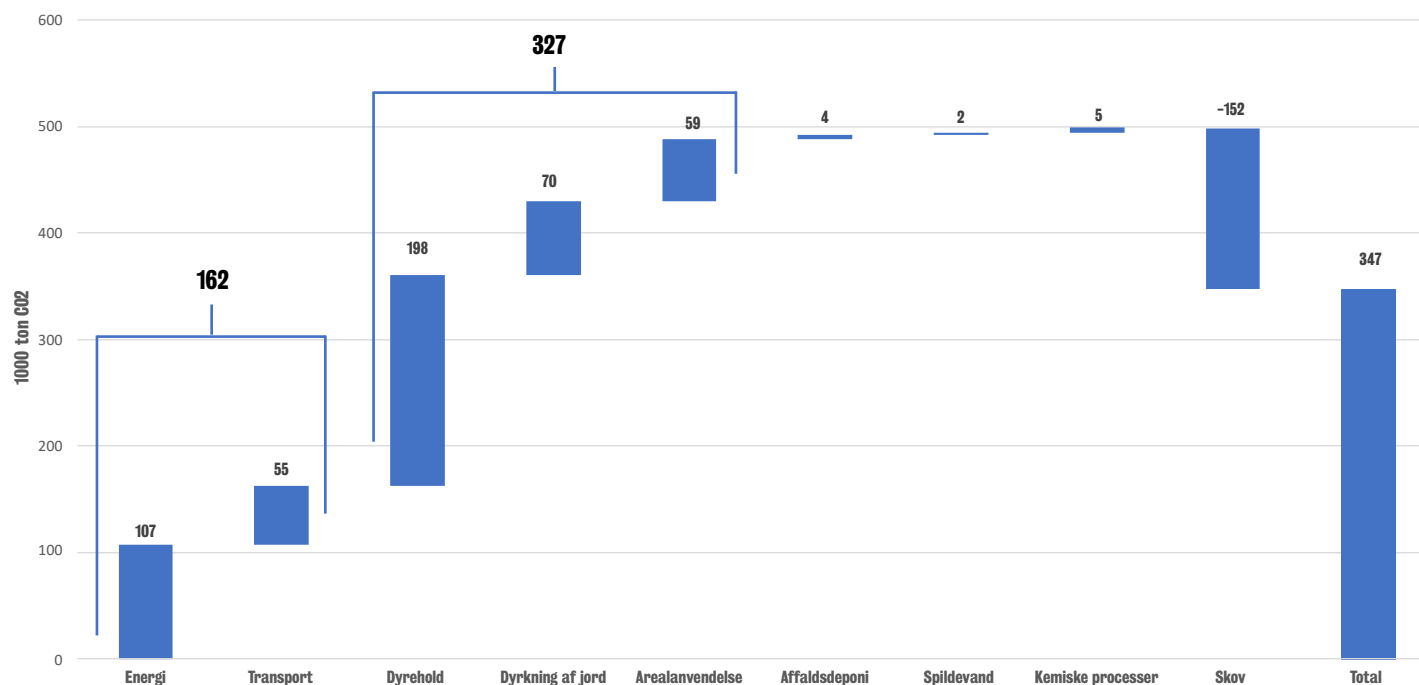
En tredje væsentlig metodeændring omhandler, hvordan reduktioner fra nye teknologier tilskrives kommunen:

- Indregning af CCU, CCS og pyrolyse: For at nå målene om 70% CO₂-reduktion og nettonul er det nødvendigt at tage nye teknologier som CO₂-fangst (CCS), pyrolyse og grønne brændstoffer (CCU) i brug – både lokalt og nationalt. Ifølge den gældende metode tilskrives CO₂-reduktionen det sted, hvor

fangst eller anvendelse sker. Det betyder, at Thisted Kommune kun får regnskabsmæssig gevinst, hvis CO₂ anvendes lokalt. Kommunen har dog metodefrihed i DK2020-regnskabet og kan vælge at medregne reduktioner, selvom CO₂ anvendes uden for kommunegrænsen. Dette spørgsmål vil blive vurderet løbende i takt med implementeringen af teknologierne.

Opgørelse af energi- og klimaudledninger på sektorer i 2022

Figur: Energi- og klimaudledninger i 2022

Figuren viser energi- og klimaudledningerne opgjort på sektorniveau for 2022, med den nye metode og terminologi i Energistyrelsens klimaregnskab.

Bemærk, at denne opgørelsesmetode ikke er direkte sammenlignelig med tidligere regnskab (f.eks. KAT-rapporten) pga. forskellige årstal, og ændring af hvilke underkategorier der indgår i de forskellige sektorer.

På næste side beskrives de kategorier og sektorer hvor der er sket de største ændringer fra det gamle til det nye regnskab for de udledninger der har fundet sted de seneste år.

Øget CO₂ fra Fiskeri

Fiskeri tilhører "NON-road"-kategorien under Energisektoren. CO₂ fra fiskerierhvervet fordeles nu efter mængden af landede fisk i havnene i hver kommune – ikke længere efter indbyggertal. Det betyder, at Thisted Kommunes andel er steget til 7,5% af den samlede danske udledning fra fiskerierhvervet. Dette er ca. en tidobling i forhold til tidligere regnskab. Til sammenligning udleder fiskeriet nu cirka dobbelt så meget CO₂ som kommunens landbrugsmaskiner.

Fakta

Dieseludledning fra DK's fiskeri-fartøjer er beregnet på logning af længde på ture på fiskefartøjer koblet med motorstørrelse.

Fakta

Hanstholm Havn står for 55 % af alle fisk og skaldyr solgt på aktion (2023-tal), trods mindre landingsmængde.

Lavbundsjorde

Lavbundsjorde hører under sektoren "Arealanvendelse". En ny kortlægning fra Aarhus Universitet viser, at lavbundsjorde er mere afgassede end tidligere antaget. Regnskabsteknisk betyder det lavere CO₂-udledninger i klimaregnskabet i 2022 – og dermed, at Thisted Kommune er tættere på 2030-målet. For klimaet er det ikke en fordel. Samtidig reduceres klimaeffekten ved udtagningen af lavbundsjord. Lavbundsprojekter er dog fortsat vigtige for klima, natur og opfyldelse af f.eks. kvælstofmålsætninger under Grøn Trepert. Kommunen har opstartet lavbundsprojekter med et samlet reduktionspotentiale på 20 tusinde ton CO₂.

Skovdata

Energistyrelsen har indført en alternativ metode til opgørelse af CO₂-optag i skove, hvilket har stor betydning for klimaregnskabet. For Thisted Kommune viser det nye regnskab et optag på 150 tusinde tons CO₂ – næsten tre gange så meget som tidligere. Skovene fungerer som en stor pulje af lagret CO₂, hvor der årligt sker både tilvækst og afgang gennem hugst og naturlig nedbrydning. Tallene er baseret på gennemsnit over fem år og bygger på nationale målinger.

Energistyrelsen gør opmærksom på at den metode der benyttes, er under revidering, da datagrundlaget bygger på meget få lokale målepunkter. Med forbehold og fokus på fremtidig justering og usikkerhed på kvaliteten af data, og vi har valgt at inkludere optaget af CO₂ fra skov. Thisted Kommune er i dialog med Energistyrelsen om forbedring af det lokale datagrundlag for skov, og det forventes at en ny metode er klar i slutningen af 2025. Forvaltningen forventer at CO₂-optaget med den nuværende metode og datasæt er for optimistisk.

Vejen mod 2030

Figuren viser den samlede CO₂-udledning fra 1990 til 2022 samt den nødvendige reduktion frem mod 2030 for at nå 70%-målsætningen. En stor del af dette reduktionspotentiale forventes at kunne blive realiseret gennem indsatser i de udpegede Energizoner. Reduktionspotentialet for Energi Midtthj udfoldes på næste side. I det særskilte afsnit om Energizoner beskrives status på udviklingen af zonerne.

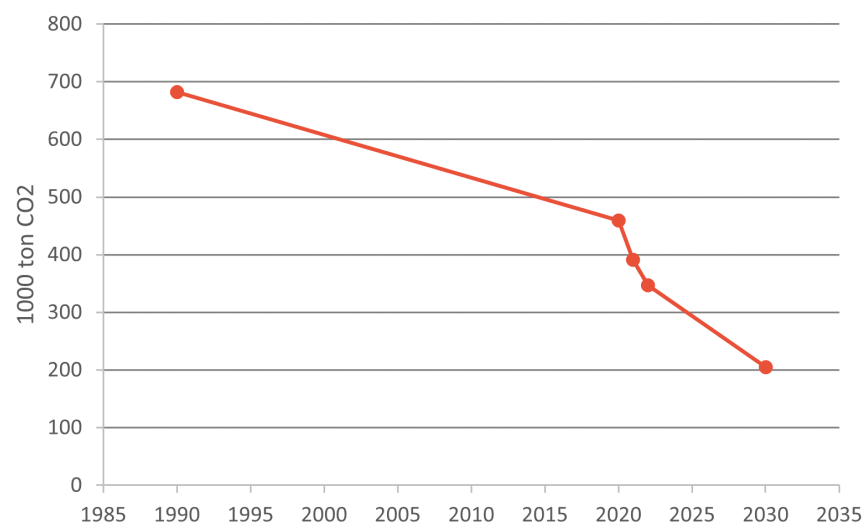
Fokuspunkter for kommende periode

- Fremtidssikring af klimaregnskab: Det er afgørende at følge udviklingen i nationale og EU-krav til klimaregnskaber og sikre, at Thisted kommunens klimaregnskab er opdateret og i overensstemmelse med de nyeste metoder, viden og datagrundlag. Dette inkluderer muligheden for forbedring af

skovdata og for at indregne effekter af teknologier som CCS, CCU og pyrolyse, når disse teknologierne implementeres lokalt. Energistyrelsen forventer at der kommer et regnskab for 2023 i slutningen af året, som også inkluderer en metodeændring for opgørelsen af skov.

- Effektive virkemidler – med særlig fokus på lavbundsprojekter: Selvom lavbundsarealerne udleder mindre

CO₂-udledning, spiller de fortsat en vigtige rolle – både i klimaregnskab og som bidrager til natur, biodiversitet og vandmiljø. De understøtter desuden målene i Grøn Trepert. Thisted Kommune har igangsat projekter med et reduktionspotentiale på ca. 20 tusinde tons CO₂. Derfor vil reduktionen af udledningen fra lavbundsarealer være en væsentlig bidragsyder til 70%- målsætningen.

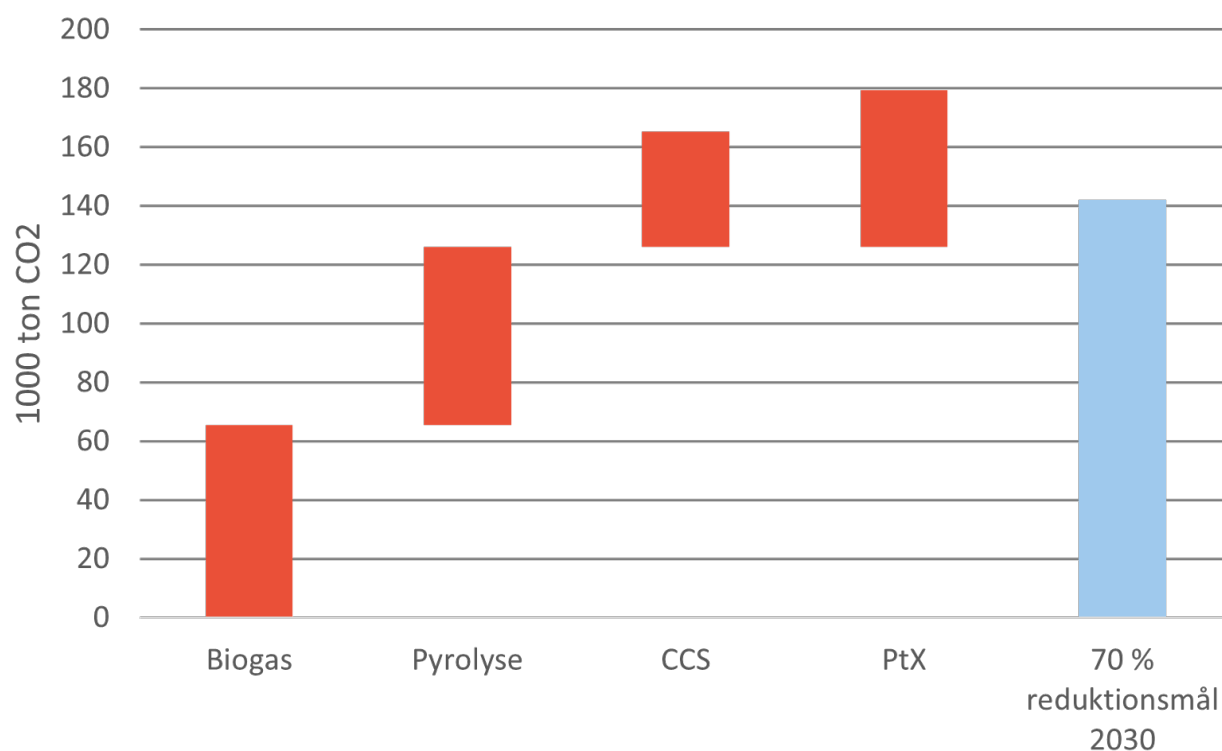

Figur: Vejen mod 70 % målsætningen

Tidligere analyser fra KAT og kommunens DK2020-plan peger på, at de største reduktionspotentialer findes i teknologier, der kan implementeres inden for Energizonerne.

- Energizonerne – Energizone Midtthys: er aktuelt længst i udviklingen og rummer betydelige muligheder for CO₂-reduktion. Denne energizone rummer et samlet reduktionspotential på op til 180.000 ton CO₂ gennem integrerede teknologier, som: biogasproduktion (65 tusinde tons CO₂), pyrolyse (60 tusinde ton CO₂) og CO₂-fangst via CCS (39 tusinde ton CO₂) eller PtX (53 tusinde ton CO₂). Biogasanlægget fungerer som omdrejningspunkt og muliggør både CO₂-fangst og produktion af restprodukter til pyrolyse. Samlet set kan disse teknologier bidrage væsentligt til, at Thisted Kommune når 2030-målet. Betydningen af deres potentiale understreger det fortsatte behov for udvikling af energizonerne hvis kommunen skal nå 70%-målsætningen i 2030.

Figur: Energizone Midtthys reduktionspotential i forhold til Thisted Kommunes samlede mål

NY IMPLEMENTERINGSGRUPPE SKABER EN GRØNNERE ARBEJDSPLADS

Som et led i arbejdet med at realisere målsætningerne i Thisted Kommunes tværgående strategi Grøn Fremtid Thy er der i januar 2025 nedsat en implementeringsgruppe. Gruppen ledes af Kim Daniel Larsen, chef for Plan og Miljø og Anne Fink, chef for Ældre og Træning, og er bredt sammensat med deltagere på tværs af organisationen.

Implementeringsgruppen har til formål at bidrage til, at klimabevidsthed og grøn omstilling forankres på tværs af hele organisationen.

Gruppen skal sikre fremdrift i forhold til igangværende handlinger, der vedrører Thisted Kommune som organisation. Det indebærer både at følge eksisterende DK2020-handlinger med henblik på skalering og igangsætte nye handlinger. Arbejdet er i den indledende fase, hvor der er fokus på at forstå udfordringerne og undersøge, hvilke temaer eller initiativer gruppen skal arbejde videre med. Foreløbigt er der udvalgt en række temaer til nærmere undersøgelse, inden der igangsættes konkrete tiltag. Blandt

disse temaer er formidling af udfordringer og initiativer, klimabevidsthed på dagsordenen, grønnere indkøb, transport og elektrificering, kødfrie dage og bedre affaldssortering.

Når disse og andre temaer er grundigt undersøgt, vil gruppen prioritere og igangsætte de initiativer, der vurderes at have størst potentiale og gennemførlighed. I den kommende periode vil der blive igangsat prøvehandling på tværs af organisationen, som skal bidrage til at opfylde strategiens interne målsætninger og understøtte udviklingen af en mere klimabevidst og klimaneutral organisation.

Figur: Organisatorisk placering af målsætninger i Grøn Fremtid Thy-strategien

	Målsætninger	Implementeringsgruppe (organisation)	Team Energi & Ressourcer (geografi)
Klima- bevidsthed	I Thisted Kommune vil vi gøre den grønne omstilling tilgængelig for alle og forankre klimabevidsthed i hverdagslivet hos borgere, erhvervsliv og ansatte i kommunen	X	
	Vi vil være med i front indenfor borgerinddragelse og borgerengagement i den grønne omstilling ved at udvikle modeller for lokal værdiskabelse i større energiprojekter og ved at understøtte og facilitere borgerdrevne grønne energifællesskaber og initiativer som styrker det lokale ejerskab		X
Klimaneutralitet	Thisted Kommune ønsker at arbejde for at forbedre de økonomiske og juridiske rammevilkår, som er en forudsætning for at lykkes med den grønne omstilling		X
	I Thisted Kommune som geografi er der i 2030 sket en 70 % CO ₂ -reduktion målt siden 1990 og Thisted Kommune stræber efter at være udledningsneutral allerede i 2035	(X)	X
Klima- robusthed	I Thisted Kommune skal vi prioritere klimainsatser i alle områder af organisationen så vi i 2045 er udledningsneutrale	X	
	Vi vil forebygge konsekvenserne af klimaforandringerne ved at lære af tidligere hændelser, opbygge viden på tværs af sektorer og lave løsninger i samarbejde med borgere, erhvervsliv og forsyningsselskaber		X
Merværdier	Thisted Kommune har fokus på merværdier og synergier i implementeringen af handlinger for den grønne omstilling, herunder særligt de merværdier, som relaterer sig til øvrige mål og visioner fra Thisted Kommunes politikker.	X	X
	I Thy arbejder vi på at skabe langtidsholdbare løsninger på morgendagens udfordringer i den grønne omstilling. Det gør vi ved at vise mod til at gå i en bæredygtig retning, udforske nye veje og ændre kurs, hvis vejen forandrer sig	X	X

NATIONALE TILTAG

Ny rapport fra CONCITO – Kommunerne er i gang og nu skal planerne realiseres

Concito har udgivet en statusrapport for de danske kommuners klimaarbejde. Hele rapporten kan hentes på <https://concito.dk/kommunernes-klimahandling>

Rapporten giver et overblik over status for de danske kommuners klimaarbejde i 2025 og bygger primært på erfaringer fra DK2020-samarbejdet samt Klimaklar-programmet. Langt de fleste kommuner – 97 i alt – har nu en klimahandlingsplan, der lever op til DK2020-standarden. Det viser en markant indsats i planlægningsfasen, og mange har endda opdateret deres planer med nye målsætninger og initiativer.

Samtidig viser rapporten, at kommunerne står over for betydelige udfordringer med at omsætte planerne til konkret handling. Mangel på kapacitet, data, værktøjer og finansiering begrænser fremdriften,

især i forhold til større investeringer som grøn transport og energieffektivisering. Koordination med stat, virksomheder og borgere er essentiel, men ofte kompleks.

Der er især fokus på indsatser inden for varme, transport og klimatilpasning – områder hvor kommunerne allerede er aktive med blandt andet elbusser, cykelstier og skybrudssikring.

Rapporten peger på behovet for øget national opbakning og fælles rammer, herunder bedre datagrundlag, målrettet finansiering og tydelig regulering. For at realisere kommunernes klimamål frem mod 2030 og 2050, anbefales det, at indsatsen rykker fra plan til handling, understøttet af samarbejde, kompetenceudvikling og styrkede ressourcer.

